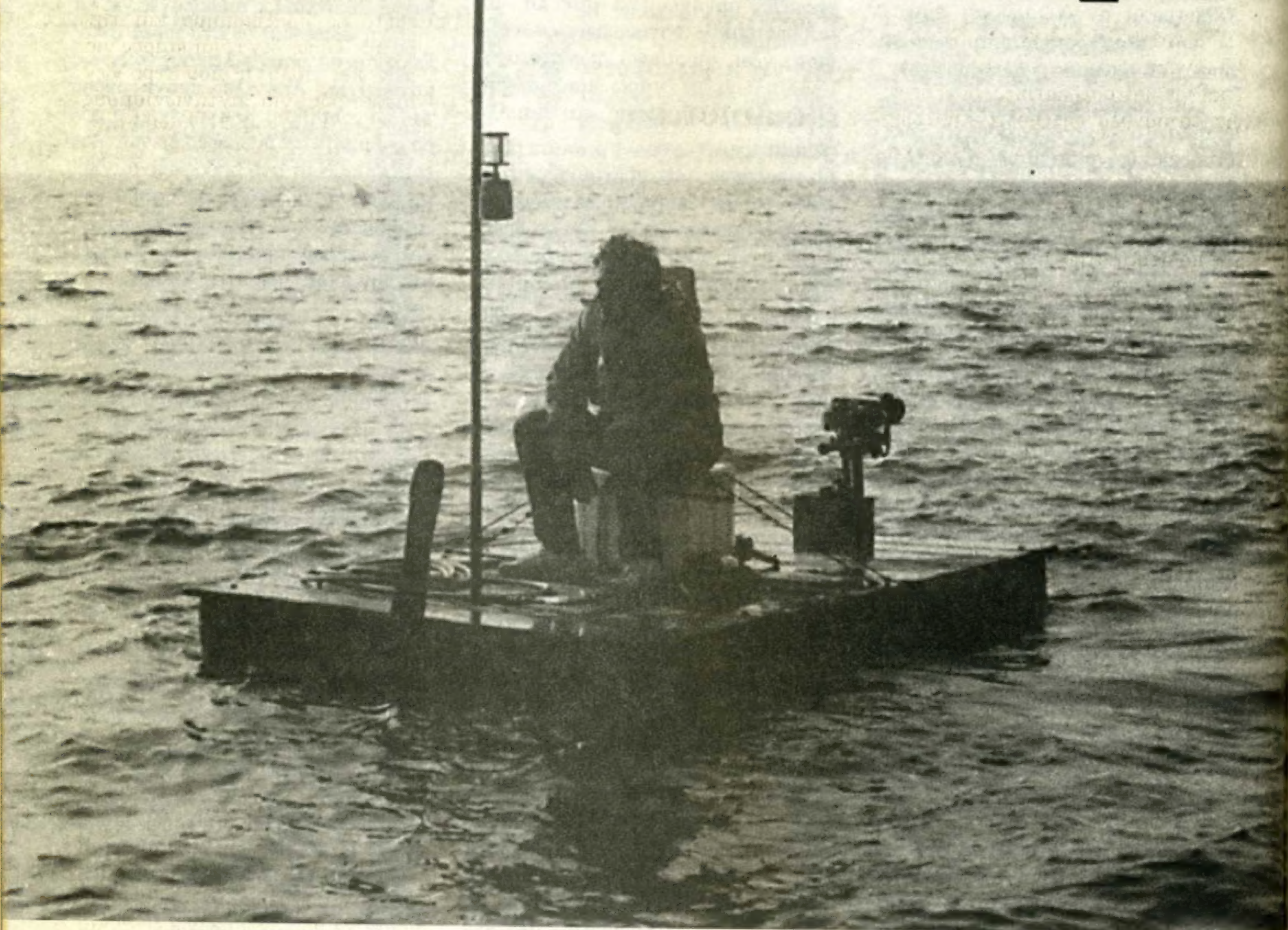
Οι καμπάνες της Ιστορίας χτυπούν Αριστερά

Κωστή Αχνιώτη

Για τη δημιουργία συνθηκών που θα επιτρέψουν πρόοδο στο Κυπριακό. Για την σύμπηξη ενωμένου διακοινοτικού μετώπου πάλης για την Ανεξαρτησία και την Ομοσπονδία. Για τον εκσυγχρονισμό της κυπριακής κοινωνίας. Για την ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση και παράλληλες μεταρρυθμίσεις προστασίας των εργαζομένων. Για την αντιμετώπιση της λαίλαπας του νεοφιλελευθερισμού.

Το σύνδρομο του φόβου που κρατεί το ΑΚΕΛ μακριά από τη λογική της διεκδίκησης αριστερής διακυβέρνησης στη χώρα μας, σύνδρομο που ενδεχομένως έχει τις ρίζες του στη περίοδο του εμφυλίου και της ΕΟΚΑ, ή ακόμα του ψυχρού πολέμου, είναι πλέον τελείως παράκαιρο. Είναι μια πολιτική αντίληψη που διαιωνίζεται στην ηγεσία του κόμματος χωρίς να υφίστανται ουσιαστικοί αντικειμενικοί λόγοι. Ως αποτέλεσμα το ένα τρίτο των Ελληνοκυπρίων παροπλίζεται πολιτικά με καταστρεπτικές συνέπειες για το σύνολο της πολιτικής ζωής της χώρας.

Αντίθετα η πολιτική και κοινωνική κατάσταση στη χώρα μας επιβάλλει και μάλιστα επειγόντως μια ρήξη με τη πολιτική στρατηγική και τακτική που επικράτησε μέχρι σήμερα στο χώρο της Αριστεράς.

Η τουρκοκυπριακή Αριστερά πήρε ακριβώς τα μηνύματα των καιρών, και επιστρατεύοντας μέσα σε συνθήκες εξαιρετικά δύσκολες, τόλμη και θάρρος που θα νόμιζε κανείς ότι χάθηκαν για πάντα από τον τόπο μας, κατέθεσε έμπρακτα τους βασικούς άξονες μιας νέας αγωνιστικής κυπριακής αριστερής πολιτικής. Οι Κύπριοι Αριστεροί στο σύνολο τους μπορούν να αισθάνονται περήφανοι, γιατί μπαίνουν στο νέο αιώνα, με μια δική τους αυθεντική πρόταση, ικανή να ανοίξει το δρόμο για την ελευθερία της πατρίδας και της κοινωνίας.

Η τουρκοκυπριακή Αριστερά ηγείται της τουρκοκυπριακής κοινωνίας

Η τουρκοκυπριακή Αριστερά έχει παραγάγει και προωθήσει ένα νέο πολιτικό λόγο ο οποίος την έχει αναδείξει μέσα σε μερικούς μήνες σε ηγετική και καθοριστική δύναμη μέσα στην τουρκοκυπριακή κοινότητα, ασχέτως ποσοστών και παρά την αντικειμενική της αδυναμία έναντι του τουρκικού στρατού και των εποίκων. Η τουρκοκυπριακή αριστερά έγινε ικανή να υλοποιήσει αυτή την πολιτική όχι μόνο γιατί το έκανε σωστά αλλά και γιατί πρώτα απ' όλα είχε αυτή την φιλοδοξία. Αυτό είναι το πρώτο μήνυμα προς κάθε Ελληνοκύπριο αριστερό.

Η επίλυση του Κυπριακού είναι πρώτα απ' όλα ευθύνη της Αριστεράς

Το δεύτερο μήνυμα έχει την ίδια θεμελιακή αξία. Το Κυπριακό στη δικοινοτική του διάσταση αποτελεί μεν σύγκρουση των δεξιών κυρίως δυνάμεων , όμως για την επίλυση του ο ηγετικός τουλάχιστον ρόλος πέφτει φυσιολογικά και υποχρεωτικά στις δυνάμεις της Αριστεράς και στις δύο κοινότητες. Οι αριστερές δυνάμεις μπορούν να χρεωθούν την ευθύνη σημαντικών ίσως παραλείψεων που αφορούν στην αντιμετώπιση του εθνικισμού στην ήπια και στην φασίζουσα του διάσταση όμως την κύρια ευθύνη για τα μεγάλα πολιτικά αδιέξοδα, τις δικοινοτικές συγκρούσεις και τις φρικαλεότητες, την φέρουν οι δυνάμεις της Δεξιάς.

Άλλωστε πολύ τακτικά στο παρελθόν οι εθνικιστές πλάι στον εθνικό εχθρό έστηναν και την Αριστερά. Ναι, ευθύνεται η Δεξιά, τα κάστανα όμως από τη φωτιά θα τα βγάλει η Αριστερά. Η Αριστερά κρατεί στα χέρια της σχεδόν αποκλειστικά, όσον αφορά στην δικοινοτική διάσταση του Κυπριακού, την επανένωση των κοινοτήτων. Ενα όμως πλατύ ενωτικό κίνημα και στις δύο κοινότητες θα επηρεάσει οπωσδήποτε σε σημαντικό βαθμό και τον διεθνή παράγοντα και ενδεχομένως και την διεθνή κοινή γνώμη πιο συγκεκριμένα.

Η τουρκοκυπριακή Αριστερά θέτει την διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία στο σωστό της πλαίσιο, ως απάντηση δηλαδή του ιστορικού ζητήματος της Αυτοδιάθεσης των Κυπρίων. Για πρώτη φορά μετά από σαράντα χρόνια Ανεξαρτησίας οι Τουρκοκύπριοι Αριστεροί θέτουν ξεκάθαρα αν και στο έλεος του τουρκικού στρατού, το απόσταγμα της κοινής ιστορικής μας εμπειρίας: "αυτή η γη είναι δική μας" και "διεκδικούμε να διοικούμε τον εαυτό μας". Είναι σαφής η αμηχανία της Ελληνοκυπριακής Αριστεράς η οποία σύρθηκε από την Ένωση στην Ανεξαρτησία με πολλή ατολμία και καθυστέρηση (το ΑΚΕΛ απέσυρε το Ενωτικό αίτημα μετά το πραξικόπημα και την εισβολή). Όμως δεν είναι καιρός για τύψεις και πολύ περισσότερο δεν είναι καιρός για ανταγωνισμούς μέσα στην Αριστερά. Τα συνθήματα αυτά είναι για όλους μας και θα πρέπει να ακούγονται όχι μόνο στα τουρκικά αλλά και στα ελληνικά. Θα πρέπει επιτέλους η κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας να υποχρεωθεί να συμπεριφέρεται ως κυβέρνηση όλων των πολιτών της κι' όχι ως ψευδοκυβέρνηση των Ελληνοκυπρίων. Ακόμα τα κόμματα της ελληνοκυπριακής Αριστεράς θα πρέπει να έχουν κατα νου τους Τουρκοκυπρίους και ειδικά την τουρκοκυπριακή Αριστερά, όταν διαμορφώνουν τον πολιτικό τους λόγο, γιατί βέβαια μπορεί οι τελευταίοι να μην επηρεάζουν άμεσα το εκλογικό αποτέλεσμα, διαμορφώνουν όμως αναλόγως την πολιτική τους. Κι αυτή η παρατήρηση αφορά όλως ιδιαιτέρως τον κ. Λυσσαρίδη. Κι αυτό μας οδηγεί στο επόμενο σημείο.

Νοουμένου ότι ο στόχος στο Κυπριακό είναι η επανένωση της Κύπρου (κι' όχι η σιωπηλή και χωρίς πολιτικό κόστος διολίσθηση προς την μονιμοποίηση της διχοτόμησης) μια ορθή πολιτική για την Αριστερά δεν μπορεί παρά να είναι δικοινοτική, διότι ασφαλώς το υποκείμενο του αγώνα που αντιστοιχεί είναι και οι δύο κοινότητες. Σ' αυτό το σημείο η τουρκοκυπριακή Αριστερά σημείωσε σημαντικότατη πρόοδο, ιδίως στα κεντρικά συνθήματα που προαναφέραμε, αλλά και αλλού, ιδίως στην εμμονή σε ομοσπονδιακή λύση και ειρηνική επίλυση του Κυπριακού. Γεγονός παραμένει ότι μία κοινή δικοινοτική πολιτική της Αριστεράς, πρέπει επειγόντως να γίνει αντικείμενο μιας διαρκούς συνεδρίας όλων η δυνατόν των αριστε-

ρών δυνάμεων και των δύο κοινοτήτων, μέχρι να έχει επιτυχή κατάληξη. Είναι αδιανόητο να επιζητεί κανείς λύση του Κυπριακού στη Νέα Υόρκη ή την Γενεύη από τις δεξιές δυνάμεις, αν εδώ οι δυνάμεις της κυπριακής Αριστεράς σύσσωμες δεν ενώσουν τη γροθιά τους.

Επιπλέον, για να έχουμε εικόνα της πραγματικής κατάστασης, τα τελευταία χρόνια, έχουμε μια διολίσθηση και του Κόμματος Κοινοτικής Απελευθέρωσης και του Τουρκικού Ρεπουμπλικανικού Κόμματος προς την συνομοσπονδία, πορεία την οποία προς το παρόν ανέκοψαν οι εξεγερμένες τουρκοκυπριακές μάζες, με την επιτυχή παρέμβαση του Κινήματος Πατριωτικής Ενότητας. Μια συνεργασία της ελληνοκυπριακής Αριστεράς με την τουρκοκυπριακή θα βοηθήσει προς την κατεύθυνση της σταθεροποίησης της ομοσπονδιακής πολιτικής μέσα στο σύνολο της τουρκοκυπριακής Αριστεράς. Αλλοιώς αν η ελληνοκυπριακή Αριστερά συνεχίζει να θέτει ως στρατηγικό της στόχο, την συνεργασία με κόμματα της δεξιάς, είναι θέμα χρόνου και για τους τουρκοκύπριους Αριστερούς να κάνουν τις απαραίτητες "διορθωτικές κινήσεις", στη λογική της "πατριωτικής ενότητας και των δημοκρατικών δυνάμεων" για να αποκτήσουν βέβαια κι' αυτοί πρόσβαση στην εξουσία, έστω κι' ως δεκανίκι δυνάμεων της Δεξιάς. Στην πραγματικότητα έχουν γίνει τέτοια βήματα και από τον κ. Ακκιντζί και από τον κ. Ταλάτ. Το ΑΚΕΛ και το ΚΙΣΟΣ (εις μνήμη έστω της ΕΔΕΚ) έχουν μπροστά τους να περνά μια ίσως από τις τελευταίες ευκαιρίες για μια ριζοσπαστική, πραγματικά πατριωτική κίνηση. Ας μην την αφήσουν να περάσει. Δεν είναι νομοτέλεια να μην υπάρχουν χαμένες πατρίδες. Ας μην τις χάνουμε όμως αμαχητί.

Η Αριστερά στην Εξουσία

Η πρόσφατη συγκέντρωση διαμαρτυρίας , στα μέσα του Οκτώβρη, που οργάνωσαν το Ρεπουμπλικανικό Κόμμα, το Κίνημα Πατριωτικής Ενότητας, και δεκάδες άλλες οργανώσεις και ομάδες ήταν η μεγαλύτερη που έγινε ποτέ στα κατεχόμενα. Ενδεικτική της δυναμικής των πραγμάτων, είναι και η προσχώρηση στο κίνημα και της νεολαίας του Κόμματος της Κοινοτικής Απελευθέρωσης, γεγονός που δείχνει ότι το Κόμμα του κ. Ακκιντζί δεν έχει αποκτήσει ακόμα ανοσία στις φωνές τις συνύπαρξης των κοινοτήτων. Φυσιολογική συνέπεια μέσα στο κλίμα αυτό της εξέγερσης, ήταν και η πρόσκληση από πλευράς του Γιεμπεχά (του Κινήματος Πατριωτικής Ενότητας), για συμμαχία όλων των κομμάτων της Αριστεράς του Κόμματος Κοινοτικής Απελευθέρωσης συμπεριλαμβανομένου αλλά και όλων των κοινωνικών και συνδικαλιστικών κινημάτων και φορέων.

Στην ελληνοκυπριακή πλευρά ετέθη το θέμα της διεκδίκησης της Εξουσίας από την Αριστερά με τον Συνασπισμό της Ελπίδας ο οποίος κατέρρευσε άδοξα κατά την γέννηση του. Θα έλεγε κανείς ότι όλα έγιναν με στόχο να θάψουν την προοπτική μιας αριστερής διακυβέρνησης για αρκετές ακόμα δεκαετίες. Εκτός της απώλειας της Εξουσίας, είχαμε ως συνέπεια την "υπέρβαση" των ΕΔΗ, και την διολίσθηση πρός δεξιότερες θέσεις του ΚΙΣΟΣ. Ήταν το πιο άδοξο τέλος που θα μπορούσε να υπάρξει στην επιτυχή κατ' αρχήν προσπάθεια του μακαρίτη του Παπαϊωάννου να απεγκλωβίσει το ΑΚΕΛ, από το ΔΗΚΟ και τον απορριπτισμό. Οι ΕΔΗ βέβαια θα πρέπει να θεωρούνται παρελθόν για την Αριστερά, διότι άλλωστε δεν υπήρξαν ποτέ αριστεροί. Όμως το ΑΚΕΛ και το ΚΙΣΟΣ θα πρέπει να πιεσθούν να τα βρουν στη βάση της πολιτικής της επαναπροσέγγισης και μεταξύ τους και με την τουρκοκυπριακή Αριστερά. Μπορούν πρός την κατεύθυνση αυτή να χρησιμοποιήσουν τις υπηρεσίες και της Ευρωπαϊκής Σοσιαλδημοκρατίας και της Ευρωπαϊκής αριστεράς και των Ευρωπαίων Πρασίνων, οι οποίοι υποστηρίζουν στην ολότητα τους την επαναπροσέγγιση και την ειρηνική επίλυση του Κυπριακού και πιέζουν προς αυτή την κατεύθυνση. Θετική προς μια τέτοια εξέλιξη δεν μπορεί παρά να είναι και η Ελληνική κυβέρνηση και η πλειοψηφία του ΠΑΣΟΚ, αλλά και δυνάμεις στην Τουρκία που στηρίζουν αυτή την στιγμή την τουρκοκυπριακή Αριστερά.Η πορεία ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση ανοίγει δρόμους για την κυπριακή Αριστερά.

Η συνάρθρωση της ευρωπαϊκής πορείας με τις επείγουσες μεταρρυθμίσεις που χρειάζονται στην παράκαιρα καθυστερημένη κυπριακή κοινωνία

Η εναρμόνιση Κύπρου - Ε.Ε. μεταφέρει μια σειρά από ωφέλιμα κεκτημένα, κυρίως δημοκρατικού περιεχομένου και εξορθολογισμού τα οποία η Αριστερά βέβαια θα πρέπει να τα μετατρέψει σε όπλα της για να εκσυγχρονίσει την Κυπριακή Κοινωνία. Υπάρχουν όμως κοινωνικά κεκτημένα που δεν μεταφέρονται από την εναρμόνιση, όπως για παράδειγμα το κατώτατο όριο μισθού υπολογισμένο στο πραγματικό κόστος ζωής, έτσι ώστε να επιτρέπεται η ανεξάρτητη διαβίωση νέων και νεανίδων, η δημοκρατική κοσμική παιδεία κ.α. Γι' αυτά χρειάζονται δικοί μας αγώνες. Υπάρχουν επίσης τα κακά της Ε.Ε., σημαντικότερο των οποίων είναι βέβαια η πολιτική της λιτότητας και της στέρησης. Χωρίς καινούργια πολιτική κοινωνικής πρόνοιας, σύντομα μέρος του κυπριακού πληθυσμού, θα περάσει δύσκολες στιγμές.

Υπάρχουν επίσης μια σειρά από επείγουσες πλέον εκσυγχρονιστικές μεταρρυθμίσεις, οι οποίες δεν θα πέσουν από τον Ουρανό της Ε.Ε. Για παράδειγμα ο διαχωρισμός εκκλησίας και κράτους. Εδώ είναι σαφές, ότι η κυπριακή κοινωνία έχει αλυσοδεμένα τα πόδια της σε θεσμούς οθωμανικής προέλευσης.